

Scheepsmodel

Bootschip in de maak

Al geruime tijd is het Zuiderzeemuseum op zoek naar een model van een walvisvaarder voor de expositiezaal over dit onderwerp in het binnenmuseum. Bezoeken aan veilinghuizen bleven echter zonder resultaat. De modellen die tot nu toe werden aangeboden, konden veelal worden gecategoriseerd als 'open-haard-kwaliteit'. Een goede reden om zelf aan de slag te gaan. Bram Klaij werkt nu regelmatig in het depot Krabbersplaat aan een model van een bootschip uit de tweede helft van de 18de eeuw.

De schaal voor het te bouwen model is 1:20. Dit komt overeen met een romplengte van 95 voet, oftewel 26,88 meter. De romp van het model wordt dus zo'n 138 centimeter lang, voorwaar geen klein bootje. De totale lengte inclusief boegspriet wordt ongeveer 200 centimeter, terwijl het schip op z'n breedst bij de grote ra 80 centimeter meet en een masthoogte van 150 centimeter zal krijgen.

Na deze voorbereidingen volgde een belangrijke klus: het uitzoeken van het materiaal. Het model zal geheel van eikenhout gemaakt worden. Met het leggen van de kiel en het stellen van de achterstevan was de bouw een feit. Dat het met recht om een bouw gaat, bleek wel bij het branden van de huidgangen. Geen eenvoudige opgave, waarbij je veel respect krijgt

In de eigen walvisvaarttentoonstelling zijn zijn legio schepen afgebeeld op schilderijen. Dit zijn echter geen fluiten zoals op het imposante schilderij van Abraham Storck, maar bootschepen, een aanverwant scheepstype. Dergelijke schepen zijn in de tweede helft van de 18de eeuw veelvuldig gebruikt voor de Groenlandvaart.

Voor de bouw van een betrouwbaar model van dit type schepen is een goede bouwtekening onontbeerlijk. Gelukkig had wijlen Jules van Beijlen, bij leven directeur van het scheepvaartmuseum 'Het Steen' in Antwerpen, indertijd een tekening gemaakt naar opmeting van een

eigentijds model van een bootschip in het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. Daarnaast baseerde hij zich op bouwtekeningen van de scheepsbouwmeester Pieter van Zwijndrecht. Het model in Amsterdam betreft de Groenlandvaarder 'De Goede Hoop'. Dit schip is ook geportretteerd door Groenewegen aan het einde van de 18de eeuw. Het is een zeer betrouwbare afbeelding en biedt daarmee waardevolle informatie voor de bouw en het aanbrengen van details bij het gecompliceerde achterschip.

Eikenhout

Medio september vorig jaar zijn de mallen voor de spanten vervaardigd.

voor de 'echte' scheepstimmerlieden, zoals Erik Slagmoolen en collega's die met de Tjet Rixt in de weer zijn. Zij moeten immers de zware gangen van ongeveer 12 à 15 centimeter dik en 30 centimeter breed rond branden en ook nog torderen. Langzamerhand krijgt het model nu vorm. Wanneer het gereed zal zijn voor de expositie is nog moeilijk te voorspellen. In ieder geval wordt elke stap gedocumenteerd en wordt er een logboek bijgehouden.

Bram Klaij